

730

Wet van 15 december 1982, houdende Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het ter bevordering van een ononderbroken ontwikkeling van de kinderen voor wie vaststaat dat overwegend een orthopedagogische en orthodidactische benadering aangewezen is, gewenst is wettelijke voorzieningen voor het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs te treffen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

TITEL I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder:

Onze minister: Onze minister van onderwijs en wetenschappen;
inspectie of inspecteur: de inspectie bedoeld in artikel 5, voor zover belast met taken op het gebied van het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs;

school: een school voor speciaal onderwijs, school voor voortgezet speciaal onderwijs of school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, tenzij het tegendeel blijkt;

openbare school: door een of meer gemeenten in stand gehouden school;

bijzondere school: door een natuurlijk persoon of een privaatrechtelijke rechtspersoon in stand gehouden school;

bevoegd gezag van volgens deze wet bekostigde scholen voor wat betreft:

a. een openbare school: het college van burgemeester en wethouders voor zover de raad niet anders bepaalt, en, indien de raad dit wenselijk oordeelt, met inachtneming van door hem te stellen regelen, dan wel, wanneer de school van meer dan een gemeente uitgaat, het krachtens de desbetreffende gemeenschappelijke regeling bevoegde orgaan;

b. een bijzondere school: de rechtspersoon bedoeld in artikel 44;

ouders: ouders, voogden of verzorgers;

schooljaar: het tijdvak van 1 augustus tot en met 31 juli daaraanvolgend.

Artikel 2

1. Het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs is bestemd voor kinderen voor wie vaststaat dat overwegend een orthopedagogische en orthodidactische benadering aangewezen is.

2. Het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs wordt verdeeld in onderwijs aan:

- a. dove kinderen;
- b. slechthorende kinderen;
- c. kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden die niet tevens behoren tot de onder a of b bedoelde kinderen;
- d. blinde kinderen;
- e. slechtzienende kinderen;
- f. lichamenlijk gehandicapte kinderen;
- g. kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen;
- h. langdurig zieke kinderen;
- i. moeilijk lerende kinderen;
- j. zeer moeilijk lerende kinderen;
- k. zeer moeilijk opvoedbare kinderen;
- l. kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden;
- m. kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten;
- n. meervoudig gehandicapte kinderen;
- o. in hun ontwikkeling bedreigde kleuters.

3. Onder pedologische instituten worden verstaan instituten die een binding bezitten met een Nederlandse universiteit of de wetenschappelijke begeleiding van het onderwijs verzorgen aan scholen voor speciaal onderwijs.

Artikel 3

1. Speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs mag slechts worden gegeven door degene die:

a. in het bezit is van een verklaring omtrent het gedrag, afgegeven volgens de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag (Stb. 1955, 395),

b. in het bezit is van een bewijs van bekwaamheid bedoeld in artikel 111, of van een daarmee krachtens het derde lid gelijk gesteld bewijs van bekwaamheid, dan wel van Onze minister krachtens het vierde lid de bevoegdheid heeft verkregen, en

c. niet op grond van artikel 4 of krachtens rechterlijke uitspraak van het geven van onderwijs is uitgesloten.

2. Het eerste lid onder a en b is niet van toepassing voor het geven van godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.

3. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, een buiten Nederland verworven bewijs gelijkstellen met een bewijs van bekwaamheid genoemd in artikel 111. Hij kan daarbij voorwaarden en beperkingen stellen.

4. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, aan personen die in het bezit zijn van een buiten Nederland behaald bewijs van bekwaamheid, de bevoegdheid tot het geven van speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs verlenen. Hij kan daarbij voorwaarden en beperkingen stellen.

5. Onze minister kan in bijzondere gevallen aan personen die niet in het bezit zijn van een buiten Nederland behaald bewijs van bekwaamheid, de bevoegdheid tot het geven van het onderwijs bedoeld in artikel 18, eerste lid, geven. Hij kan daarbij voorwaarden en beperkingen stellen.

Artikel 4

1. De bevoegdheid tot het geven van onderwijs vervalt van rechtswege bij onherroepelijke veroordeling wegens het misdrijf bedoeld in artikel 249 van het Wetboek van Strafrecht.

2. In het belang van de leerlingen kan Onze minister de bevoegdheid tot het geven van onderwijs ontnemen of beperken ingeval van onherroepelijke veroordeling wegens een ander misdrijf dan bedoeld in het eerste lid.

3. Onze minister kan, al dan niet onder voorwaarden, de bevoegdheid tot het geven van onderwijs die krachtens het eerste of het tweede lid is verloren, teruggeven.

Artikel 5

1. Het toezicht op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en de deugdelijkheid ervan is opgedragen aan Onze minister. Het wordt onder zijn gezag uitgeoefend door de inspectie van het onderwijs onder leiding van de inspecteur-generaal van het onderwijs.

2. Tot de taak van de inspectie behoort:

- a. het toezien op de naleving van de wettelijke voorschriften;
- b. het bekend blijven met de toestand van het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs onder meer door bezoek aan de scholen;
- c. de bevordering van de ontwikkeling van het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs door overleg met het bevoegd gezag, het personeel van de scholen en de besturen van gemeente en provincie;
- d. het verrichten van andere bij deze wet aan de inspectie opgedragen taken;

e. het doen van voorstellen aan Onze minister die zij in het belang van het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs nodig acht.

3. De inspectie heeft steeds toegang tot de scholen. Het bevoegd gezag en het personeel van de school zijn gehouden aan de inspectie alle gevraagde inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs.

4. Van een krachtens deze wet of haar uitvoeringsvoorschriften door de inspecteur genomen besluit kan iedere belanghebbende binnen 30 dagen na de dag waarop het besluit is openbaar gemaakt of aan de belanghebbende is toegezonden, bij Onze minister in beroep komen.

Artikel 6

Ten laste van een andere openbare kas dan van Rijk en gemeente worden geen scholen in stand gehouden, noch uitgaven voor een school gedaan. Gemeenten doen geen uitgaven voor een bijzondere school dan krachtens de wet.

Artikel 7

1. Deze wet is niet van toepassing op scholen die uitsluitend bestemd zijn voor kinderen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben.

2. Bij twijfel of op een school het eerste lid van toepassing is, beslissen Wij, de Raad van State gehoord.

Artikel 8

1. Van een krachtens deze wet of de daarop berustende uitvoeringsvoorschriften door gedeputeerde staten, provinciale staten of Onze minister genomen besluit kan iedere natuurlijke of rechtspersoon die door het besluit rechtstreeks in zijn belang is getroffen, bij Ons in beroep komen. Het beroep wordt ingesteld binnen 30 dagen na de dag waarop het besluit openbaar is gemaakt of aan de belanghebbende is toegezonden.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een besluit van algemene strekking. Onder een besluit van algemene strekking wordt mede begrepen:

- a. de beslissing van Onze minister krachtens artikel 64, derde lid, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van provinciale staten;
- b. de beslissing van Onze minister krachtens artikel 68, derde lid, voor zover die goedkeuring van het plan inhoudt.

TITEL II. OPENBAAR EN UIT DE OPENBARE KASSEN BEKOSTIGD BIJZONDER ONDERWIJS

Afdeling 1. Regelen voor het openbaar onderwijs, tevens voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder onderwijs

§ 1. Onderwijs

Artikel 9

1. Het onderwijs bedoeld in artikel 2, eerste lid, wordt gegeven in scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, verdeeld als aangegeven in artikel 2, tweede lid.

2. Speciaal onderwijs aan in hun ontwikkeling bedreigde kleuters wordt gegeven aan afdelingen voor in hun ontwikkeling bedreigde kleuters. Deze afdelingen kunnen worden verbonden aan scholen voor speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs aan moeilijk lerende kinderen, aan zeer moeilijk opvoedbare kinderen en aan kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden.

3. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, wordt bepaald aan welke soorten van scholen andere afdelingen dan bedoeld in het tweede lid kunnen worden verbonden en voor welke kinderen deze zijn bestemd.

Artikel 10

1. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag goedkeuren dat tot het speciaal onderwijs aan ziekelijke kinderen, aan moeilijk lerende kinderen, aan zeer moeilijk opvoedbare kinderen en aan kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden, op de desbetreffende school kinderen worden toegelaten die toelaatbaar zijn tot een of meer van de andere in dit lid genoemde schoolsoorten. Hij kan daarbij voorwaarden stellen.

2. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag goedkeuren dat tot het voortgezet speciaal onderwijs aan kinderen als bedoeld in artikel 2, tweede lid onder a tot en met i en k tot en met n, op de desbetreffende school kinderen worden toegelaten die toelaatbaar zijn tot een of meer van de andere in dit lid genoemde schoolsoorten. Hij kan daarbij voorwaarden stellen.

3. Het bevoegd gezag kan, onder goedkeuring van de inspecteur, een kind dat toelaatbaar is tot een van de soorten van voortgezet speciaal onderwijs, maar voor wie niet een passende school in zijn woonplaats of de omgeving daarvan bestaat, toelaten tot een school voor voortgezet speciaal onderwijs van een andere soort, mits het kind daar voldoende onderwijs kan genieten.

Artikel 11

1. Het onderwijs wordt afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. Het wordt zodanig ingericht dat de leerling een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doorlopen. Zo mogelijk brengt het kinderen tot het volgen van gewoon onderwijs in scholen voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs.

2. Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, op het ontwikkelen van creativiteit, het verwerven van kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.

3. Het onderwijs gaat er mede van uit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving.

Artikel 12

1. Behoudens het bepaalde in het vijfde lid en in artikel 14 omvat het speciaal onderwijs, waar mogelijk in samenhang:
  - a. zintuiglijke oefening;
  - b. lichamelijke oefening;
  - c. Nederlandse taal;
  - d. rekenen en wiskunde;
  - e. enkele kennisgebieden;
  - f. expressie-activiteiten;
  - g. bevordering van sociale redzaamheid, waaronder gedrag in het verkeer;
  - h. bevordering van gezond gedrag.
2. Het onderwijs kan mede Engelse taal en huishoudelijke activiteiten omvatten.
3. Bij de kennisgebieden wordt in elk geval aandacht besteed aan:
  - a. aardrijkskunde;
  - b. geschiedenis;
  - c. de natuur, waaronder biologie;
  - d. maatschappelijke verhoudingen, waaronder staatsinrichting;
  - e. geestelijke stromingen.
4. Bij de expressie-activiteiten wordt waar mogelijk aandacht besteed aan de bevordering van het taalgebruik, tekenen, muziek, handvaardigheid, spel en beweging.
5. Speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen omvat, waar mogelijk in samenhang:
  - a. zintuiglijke oefening;
  - b. lichamelijke oefening;
  - c. bevordering van de sociale redzaamheid, waaronder gedrag in het verkeer;
  - d. bevordering van gezond gedrag;
  - e. expressie-activiteiten, waarbij in elk geval aandacht wordt besteed aan de bevordering van het taalgebruik, tekenen, muziek, handvaardigheid, spel en beweging;
  - f. een of meer kennisgebieden, waarbij in ieder geval aandacht wordt besteed aan de natuur.

Artikel 13

1. Voortgezet speciaal onderwijs omvat, waar mogelijk in samenhang, in elk geval:
  - a. Nederlandse taal;
  - b. geschiedenis, waaronder staatsinrichting;
  - c. aardrijkskunde;
  - d. maatschappijleer;
  - e. wiskunde en rekenen;
  - f. muziek;
  - g. tekenen;
  - h. handvaardigheid;
  - i. lichamelijke oefening.
2. Voortgezet speciaal onderwijs omvat voorts ten minste 2 van de vakken die gegeven worden in het lager beroepsonderwijs, het algemeen voortgezet onderwijs en het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, anders dan de vakken bedoeld in het eerste lid.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, de Onderwijsraad gehoord, per schoolsoort voorschriften worden gegeven omtrent:
  - a. het maximum aantal vakken bedoeld in het tweede lid, waarin onderwijs wordt gegeven;
  - b. de combinatie van vakken waarin onderwijs wordt gegeven.

Artikel 14

Onze minister bepaalt, de Onderwijsraad gehoord, op voorstel van het bevoegd gezag per school welke onderdelen genoemd in artikel 12, eerste tot en met vierde lid, het speciaal onderwijs aan meervoudig gehandicapte kinderen omvat.

Artikel 15

Onze minister kan in bijzondere gevallen, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag goedkeuren dat wordt afgeweken van het bepaalde in of krachtens de artikelen 12 en 13. De goedkeuring wordt verleend voor een bepaald tijdvak. Zij kan voorwaarden bevatten.

Artikel 16

Het onderwijs kan een praktijktijd omvatten. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, de Onderwijsraad gehoord, daaromtrent voorschriften worden gegeven.

Artikel 17

1. Daar waar naast de Nederlandse taal, de Friese taal of een streektaal in levend gebruik is, kan de Friese taal of de streektaal mede als voertaal bij het onderwijs worden gebruikt.

2. Voor de opvang in en de aansluiting bij het Nederlandse onderwijs van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond kan de taal van het land van oorsprong mede als voertaal bij het onderwijs worden gebruikt.

Artikel 18

1. Ten behoeve van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond kan het bevoegd gezag onderwijs in taal en cultuur van het land van oorsprong van die leerlingen in het schoolwerkplan opnemen. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, wordt bepaald op welke leerlingen de vorige volzin van toepassing is.

2. Tot het onderwijs bedoeld in het eerste lid, kunnen ook niet op de school ingeschreven leerlingen worden toegelaten, indien hun op de school waar zij zijn ingeschreven niet de gelegenheid wordt geboden dit onderwijs te volgen.

3. De leerlingen bedoeld in het eerste lid, zijn slechts verplicht het daar bedoelde onderwijs te volgen, indien hun ouders dit wensen.

4. Van de tijd besteed aan het onderwijs bedoeld in het eerste lid, wordt ten hoogste 2,5 uur meegeteld voor het aantal uren onderwijs dat de leerlingen krachtens artikel 19, zevende lid, ten minste per week moeten ontvangen.

5. De leerlingen die het onderwijs bedoeld in het eerste lid, volgen, mogen in afwijking van artikel 19, zevende lid, per dag ten hoogste 6 uren onderwijs ontvangen.

Artikel 19

1. Het onderwijs wordt gegeven volgens een schoolwerkplan dat een overzicht geeft van de organisatie en de inhoud van het onderwijs.

2. Het schoolwerkplan vermeldt ten minste:

- a. de leer- en ontwikkelingsdoelen van de school;
- b. de leerstofkeuze, de omvang van de leerstof en de ordening daarvan;
- c. de didactische werkvormen, de onderwijsleerpakketten met inbegrip van het ontwikkelingsmateriaal;

d. de wijze waarop leerlingen die daarvoor in aanmerking komen, worden voorbereid op plaatsing in het basisonderwijs of voortgezet onderwijs of in een andere soort van speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs;

e. de betrekkingen die worden onderhouden met scholen voor basisonderwijs, scholen voor voortgezet onderwijs en andere scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;

f. de wijze waarop de leerling wordt voorbereid op zijn plaats in de maatschappij;

g. de schoolorganisatie, waaronder begrepen de indeling in groepen en andere regelingen met het oog op de inrichting van het onderwijsleerproces en de praktijktijd;

h. de wijze waarop wordt nagegaan of en in hoeverre door de organisatie en de inhoud van het onderwijsleerproces de gewenste resultaten worden bereikt;

i. de wijze waarop de voortgang van de leerlingen wordt beoordeeld en daarover wordt gerapporteerd;

j. de wijze waarop het contact met de ouders wordt onderhouden;

k. de wijze waarop faciliteiten worden gebruikt die het Rijk beschikbaar stelt voor bepaalde doeleinden of groepen leerlingen;

l. de wijze waarop de begeleiding van leerlingen door de niet-onderwijsgevenden die belast zijn met diagnostische, therapeutische of op andere wijze het onderwijs ondersteunende taken, gestalte krijgt.

3. Het schoolwerkplan voor het voortgezet speciaal onderwijs vermeldt tevens de vakken en combinatie van vakken.

4. Indien de school betrekkingen onderhoudt met een instelling uit de onderwijsverzorging, een of meer opleidingsinstituten voor onderwijzend personeel, opvoedingsinstellingen voor de nog niet schoolgaande jeugd of andere welzijnsinstellingen, wordt daarvan in het schoolwerkplan melding gemaakt.

5. Zo mogelijk wordt het onderwijs gegeven met behulp van handelingsplannen, waarin wordt aangegeven hoe het schoolwerkplan voor de individuele leerling wordt uitgevoerd. Indien het onderwijs wordt gegeven met behulp van handelingsplannen wordt dit in het schoolwerkplan vermeld.

6. Een handelingsplan wordt opgesteld in voortdurende samenwerking met de ouders van de leerling.

7. Het schoolwerkplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan waarin de activiteiten van de leerlingen voor een bepaald tijdvak en de taken van het onderwijzend personeel, alsmede van de niet-onderwijsgevenden die belast zijn met diagnostische, therapeutische of op andere wijze het onderwijs ondersteunende taken, worden opgenomen. Het activiteitenplan wordt zodanig ingericht dat, verdeeld over 5 of 6 dagen, de leerlingen die jonger zijn dan 7 jaar, ten minste 22 en de overige leerlingen ten minste 25 uren onderwijs per week ontvangen. Per dag ontvangen de leerlingen ten minste 2,5 uur onderwijs. Voor de dagen waarop meer dan 3,5 uur onderwijs wordt gegeven, wordt bij het speciaal onderwijs een pauze van ten minste 1 uur in acht genomen. Per dag wordt ten hoogste 5,5 uur onderwijs gegeven. De inspecteur kan van het bepaalde in de vorige volzin ten aanzien van het voortgezet speciaal onderwijs ontheffing verlenen. Een evenwichtige verdeling van de activiteiten van de leerlingen wordt bij de inrichting van het activiteitenplan in acht genomen.

8. Het activiteitenplan geeft tevens aan de schooltijden, vakanties en andere vrije dagen. Voor afwijking van het daarover in het activiteitenplan bepaalde is toestemming van de inspecteur vereist.

9. Een schooldag dient voor alle leerlingen van het speciaal onderwijs op hetzelfde tijdstip aan te vangen en te eindigen.

10. Een deel van het schoolwerkplan voor zover het betrekking heeft op voortgezet speciaal onderwijs, kan worden uitgevoerd door een school voor lager beroepsonderwijs of door andere vormen van regulier voortgezet onderwijs, onder goedkeuring van de inspecteur.

11. Het schoolwerkplan geeft tevens aan welke voorzieningen worden getroffen ten behoeve van leerlingen die zijn overgeplaatst naar een school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs. Bij algemene

maatregel van bestuur kunnen, de Onderwijsraad gehoord, voorschriften worden gegeven omtrent:

- a. de aard van de voorzieningen en de eisen waaraan deze moeten voldoen;
- b. de faciliteiten welke ter beschikking worden gesteld en de soorten van scholen die daarvoor in aanmerking komen.

Artikel 20

1. Per jaar ontvangen de leerlingen bij een vijfdaagse schoolweek ten minste 200 dagen onderwijs, en bij een zesdaagse schoolweek ten minste 240 dagen.
2. Indien een leerling onder goedkeuring van de inspecteur gedurende een deel van de week onderwijs ontvangt op een school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs, telt de tijd gedurende welke de leerling dit onderwijs ontvangt, mee voor het aantal uren onderwijs dat de leerling ten minste moet ontvangen.
3. Onze minister kan begin en eind van de zomervakantie vaststellen die niet voor alle scholen gelijk behoeven te zijn.

Artikel 21

1. Het bevoegd gezag stelt op voorstel van het onderwijzend personeel en, voor zover het de activiteiten van het aan de school verbonden niet-onderwijzend personeel dat belast is met diagnostische, therapeutische of op andere wijze het onderwijs ondersteunende taken betreft, mede op voorstel van dit personeel, ten minste eenmaal in de 2 jaar het schoolwerkplan en jaarlijks het activiteitenplan vast.
2. Het bevoegd gezag zendt het schoolwerkplan dan wel de wijzigingen daarvan onmiddellijk na de vaststelling aan de inspecteur. Het bevoegd gezag zendt het activiteitenplan dan wel de wijzigingen daarvan voor de aanvang van het schooljaar aan de inspecteur.
3. Indien de inspecteur van oordeel is dat het schoolwerkplan of het activiteitenplan, hetzij afzonderlijk, hetzij in relatie tot elkaar, niet voldoen aan de wettelijke voorschriften, treedt hij in overleg met het bevoegd gezag.
4. Leidt het overleg niet tot overeenstemming dan legt de inspecteur het verschil van inzicht voor aan Onze minister. Indien Onze minister de bezwaren van de inspecteur deelt, vraagt hij de beslissing van de Onderwijsraad. Het bevoegd gezag onderwerpt zich aan het oordeel van de Onderwijsraad.

§ 2. Personeel

Artikel 22

1. Aan elke school is een directeur verbonden, bij wie onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag de onderwijskundige, organisatorische en huishoudelijke leiding berust.
2. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, wordt bepaald bij welk aantal leerlingen een of meer adjunct-directeuren kunnen worden benoemd en in hoeverre de directeur en een adjunct-directeur met onderwijsgevende taken zijn belast.
3. Indien op grond van de algemene maatregel van bestuur bedoeld in het tweede lid, geen adjunct-directeur kan worden benoemd, benoemt het bevoegd gezag een leraar als plaatsvervanger van de directeur.

Artikel 23

1. Aan een school zijn leraren verbonden.
2. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, wordt per schoolsoort het aantal leraren van een school bepaald dat kan

verschillen al naar gelang het scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een afdeling betreft. Het aantal leraren is afhankelijk van het aantal leerlingen, en in de gevallen, bij deze algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, mede in de samenstelling van het leerlingenbestand.

3. Indien het aantal leerlingen van een school op de eerste schooldag van het schooljaar meer is gedaald beneden het gemiddeld aantal leerlingen waarnaar het aantal leraren wordt bepaald dan een bij algemene maatregel van bestuur aan te geven aantal, wordt het aantal leraren voor die school op 1 januari daaraanvolgend overeenkomstig het in die algemene maatregel van bestuur bepaalde, lager gesteld.

4. Onze minister kan op verzoek van het bevoegd gezag op grond van bijzondere omstandigheden goedkeuren dat aan een school meer leraren zijn verbonden dan de algemene maatregel van bestuur bedoeld in het tweede lid, voorschrijft.

Artikel 24

1. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, wordt tevens per schoolsoort en al naar gelang het scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een afdeling betreft, bepaald in welke gevallen niet-onderwijzend personeel aan de school werkzaam kan zijn en in welke gevallen daartoe een verplichting bestaat. Deze algemene maatregel van bestuur kan voorts bepalen in welke gevallen ter zake van de werkzaamheden die behoren tot de taak van dit personeel, gebruik kan worden gemaakt van niet-onderwijsgevend en die niet in dienst zijn van het bevoegd gezag.

2. Onze minister kan op verzoek van het bevoegd gezag op grond van bijzondere omstandigheden goedkeuren dat voor een school wordt afgeweken van deze algemene maatregel van bestuur.

Artikel 25

1. Het aantal leerlingen bedoeld in de artikelen 22 en 23, is het aantal leerlingen op 1 april van het voorafgaande schooljaar, behoudens het bepaalde in artikel 26.

2. Voor het schooljaar waarin een nieuwe school wordt geopend, geldt het aantal leerlingen op de laatste dag van de tweede maand volgende op die der opening. Voor het daaropvolgende schooljaar wordt als grondslag genomen het aantal leerlingen op 1 april van het voorafgaande schooljaar. Indien de laatste dag van de tweede maand volgende op die der opening, na deze datum valt, is de telling op die dag de grondslag voor het schooljaar volgende op dat der opening.

3. Voor de bepaling van het aantal leerlingen tellen niet mee de leerlingen die reeds zijn ingeschreven op een andere school voor speciaal onderwijs, een school voor voortgezet speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, een school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs.

Artikel 26

1. In scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen, houdt de directeur van de school dagelijks in een daartoe bestemd register aantekening van het aantal leerlingen dat de school bezoekt.

2. Binnen 3 dagen na afloop van elke maand verstrekt de directeur van de school aan de inspecteur een opgave van het aantal leerlingen dat op elke schooldag van die maand als werkelijk schoolgaand bekend stond.

3. Voor de scholen bedoeld in het eerste lid, wordt onder het aantal leerlingen bedoeld in de artikelen 22 en 23, verstaan het gemiddelde van de hoogste dagtellingen volgens het register in elk van de maanden september tot en met april van het voorafgaande schooljaar. Voor het

schooljaar waarin een nieuw opgerichte school wordt geopend en voor het daarop volgende schooljaar geldt het gemiddelde van de hoogste dagtel-lingen van elk van de 3 maanden volgend op die der opening.

Artikel 27

1. Om tot directeur, adjunct-directeur, leraar of in een andere functie voor het geven van onderwijs, behalve godsdienstonderwijs of levensbe-schouwelijk vormingsonderwijs, te kunnen worden benoemd, dient de betrokkene:

- a. te voldoen aan artikel 3, eerste lid;
- b. in het bezit te zijn van een geneeskundige verklaring;
- c. te voldoen aan de overige vereisten voor de te vervullen functie.

2. Om te kunnen worden benoemd uitsluitend voor het geven van godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs dient de betrokkene:

- a. te voldoen aan artikel 3, eerste lid onder a en c;
- b. in het bezit te zijn van een geneeskundige verklaring.

3. Om te kunnen worden benoemd in een andere functie dan het geven van onderwijs, dient de betrokkene:

- a. in het bezit te zijn van de verklaring bedoeld in artikel 3, eerste lid onder a;
- b. in het bezit te zijn van een geneeskundige verklaring;
- c. te voldoen aan de overige vereisten voor de te vervullen functie.

4. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven omtrent de vereisten vermeld in het eerste, het tweede en het derde lid onder b, en in het eerste en het derde lid onder c.

5. De verklaring bedoeld in artikel 3, eerste lid onder a, mag op de datum van ingang van de benoeming niet ouder zijn dan 2 jaar.

Artikel 28

1. Het bevoegd gezag benoemt, schorst en ontslaat het personeel. Van een benoeming in vaste dienst en in tijdelijke dienst voor langer dan een half jaar, alsmede van een ontslag uit een zodanige betrekking, doet het bevoegd gezag terstond mededeling aan de inspecteur.

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden voor het personeel bedoeld in artikel 27, vastgesteld:

- a. voorschriften omtrent vakantie, verlof, aanspraken op salaris in geval van militaire dienst, ziekte of ongeval, ontslaguitkeringen, alsmede omtrent andere rechten en verplichtingen;
- b. salarissen en toelagen, door het bevoegd gezag toe te kennen bij uitoefening van een volledige weektaak of een deel daarvan.

Artikel 29

Door het bevoegd gezag worden direct of indirect geen andere uitkeringen aan het personeel gedaan dan bij of krachtens de wet zijn voorzien.

Artikel 30

1. Het bevoegd gezag is verplicht aan studenten die in opleiding zijn voor een functie in het basisonderwijs, het speciaal onderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs gelegenheid te bieden de als onderdeel van hun opleiding vereiste ervaring in de school te verkrijgen.

2. De verplichting bedoeld in het eerste lid, betreft:

- a. studenten die op een opleidingsinstituut voor onderwijzend personeel zijn ingeschreven;
- b. in een schooljaar gelijktijdig niet meer studenten als bedoeld onder a, dan een derde van het aantal leraren in dat jaar.

3. Een bevoegd gezag kan een student de verdere toegang tot de school ontzeggen, indien deze in strijd handelt met de grondslag en doelstellingen van de school. Indien een bevoegd gezag een student de toelating op deze grond weigert, doet het daarvan schriftelijk mededeling aan de betrokken student alsmede aan het bevoegd gezag van het desbetreffende opleidingsinstituut en zendt afschrift aan de inspecteur.

4. De directeur regelt in overeenstemming met het opleidingsinstituut en het onderwijzend personeel de werkzaamheden in verband met de begeleiding door dit personeel van de studenten in de school.

5. Onze minister kan het bevoegd gezag op grond van bijzondere omstandigheden gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting verlenen. De ontheffing geldt voor 1 schooljaar.

6. De scholen waarop studenten als bedoeld in het eerste lid, zijn toegelaten, zijn toegankelijk voor de inspectie belast met het toezicht op de opleidingsscholen voor onderwijzend personeel en voor de directeurs en de door deze aan te wijzen leraren van die opleidingsscholen, een en ander voor zover zulks voor de uitoefening van het toezicht op de praktische vorming noodzakelijk is.

§ 3. Leerlingen

Artikel 31

1. De leeftijd waarop het kind tot het speciaal onderwijs mag worden toegelaten is voor:

- a. moeilijk lerende kinderen: 6 jaar;
- b. zeer moeilijk opvoedbare kinderen: 6 jaar;
- c. kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden: 6 jaar;
- d. zeer moeilijk lerende kinderen: 4,5 jaar;
- e. andere kinderen: 3 jaar.

2. De leeftijd waarop het kind tot de afdeling voor in hun ontwikkeling bedreigde kleuters mag worden toegelaten, is 4 jaar. Kinderen die de leeftijd van 7 jaar hebben bereikt, mogen, behoudens ontheffing van de inspecteur, deze afdeling niet bezoeken.

3. In bijzondere gevallen kan de inspecteur toestaan dat een kind eerder wordt toegelaten dan in het eerste en het tweede lid is bepaald.

4. De leeftijd waarop de leerling het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs moet verlaten, is 20 jaar.

5. De inspecteur kan voor een leerling in het voortgezet speciaal onderwijs ontheffing verlenen van het bepaalde in het vierde lid, indien het voortgezet verblijf op de school wenselijk is ter voltooiing van zijn opleiding of van een op verhoging van zijn arbeidsgeschiktheid gerichte behandeling. Hij kan zich ten behoeve van zijn beslissing een rapport over de leerling, opgesteld door de in artikel 33, tweede lid, bedoelde commissie, doen voorleggen. De commissie kan daartoe de betrokken leerling aan een onderzoek onderwerpen. De ontheffing wordt telkens voor de tijd van 1 jaar verleend.

Artikel 32

1. De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 33, 35 en 36. De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders.

2. Indien het bevoegd gezag hetzij weigert een leerling toe te laten, dan wel een leerling verwijderd, deelt het de reden daarvan schriftelijk aan de ouders mee. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid vermeld. Over de verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken leraar of leraren en de ouders van de leerling.

3. Binnen 30 dagen na de dagtekening van de mededeling bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders het bevoegd gezag schriftelijk om herziening van het besluit verzoeken.

4. Het bevoegd gezag neemt zo spoedig mogelijk en na overleg met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen een beslissing op het herzieningsverzoek, doch niet eerder dan nadat de ouders in de gelegenheid zijn gesteld opnieuw te worden gehoord, en kennis hebben kunnen nemen van de op het besluit betrekking hebbende adviezen of rapporten.

Artikel 33

1. Tot een school mogen slechts die kinderen worden toegelaten voor wie vaststaat dat overwegend een orthopedagogische en orthodidactische benadering aangewezen is en die, behoudens het bepaalde in artikel 10, derde lid, voor het op die school gegeven onderwijs in aanmerking komen.

2. Het bevoegd gezag stelt een commissie in die tot taak heeft te beoordelen of het kind voor het op de school gegeven onderwijs in aanmerking komt, dan wel of voortgezet verblijf van het kind op de school nodig is. De commissie wordt geleid door de directeur van de school. In ieder geval zal een vertegenwoordiging van het regulier onderwijs deel uitmaken van deze commissie. De overige samenstelling per schoolsoort wordt bij algemene maatregel van bestuur geregeld, de Onderwijsraad gehoord.

3. Geen kind wordt tot het speciaal onderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs toegelaten dan na onderzoek door een commissie als bedoeld in het tweede lid. De inspecteur is bevoegd het onderzoek bij te wonen.

4. Indien de inspecteur van oordeel is dat op een school een leerling is geplaatst die daar ingevolge het eerste lid niet had mogen worden toegelaten, verzoekt hij het bevoegd gezag deze leerling te verwijderen.

5. Bij weigering van het bevoegd gezag te voldoen aan een verzoek als bedoeld in het vierde lid, roept de inspecteur de beslissing van Onze minister in. Deze beslist, de Onderwijsraad gehoord.

6. Indien de inspecteur van oordeel is dat het in het derde lid bedoelde onderzoek niet voldoet aan redelijke eisen, treedt hij in overleg met het bevoegd gezag onder mededeling van de zijns inziens aan te brengen wijzigingen. Indien dit overleg niet tot overeenstemming leidt, roept de inspecteur de beslissing van Onze minister in. Deze beslist, de Onderwijsraad gehoord.

7. Van het in het tweede lid bedoelde onderzoek maakt de commissie gemeenschappelijk een rapport op dat in de school wordt bewaard tot ten minste 3 jaren na het tijdstip waarop de leerling de school heeft verlaten. De directeur bespreekt de conclusies van het rapport met de ouders. De ouders en de inspecteur krijgen desgewenst inzage in het rapport.

8. Van de toelating en de verwijdering der leerlingen doet het bevoegd gezag binnen 14 dagen mededeling aan de inspecteur. Gelijke mededeling geschiedt bij overgang van de leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs op dezelfde school.

Artikel 34

1. Iedere leerling die 2 jaren het speciaal onderwijs heeft bezocht, wordt door de in artikel 33, tweede lid, bedoelde commissie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 6 maanden, wederom aan een onderzoek onderworpen ten einde te bepalen welke resultaten met het onderwijs zijn bereikt, langs welke weg een optimale ontwikkeling van de in de leerling aanwezige mogelijkheden kan worden bewerkstelligd en of de leerling daartoe naar het basisonderwijs of voortgezet onderwijs dan wel naar een andere vorm van speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs moet worden overgeplaatst. Artikel 33, derde lid, laatste volzin, en zesde tot en met achtste lid, is van toepassing.

2. Over iedere leerling die de school verlaat, stelt de directeur, na overleg met het onderwijzend personeel en de commissie bedoeld in

artikel 33, tweede lid, ten behoeve van de ontvangende school een onderwijskundig rapport op. De commissie kan daartoe de leerling aan een onderzoek onderwerpen. Afschrift van dit rapport wordt aan de ouders van de leerling verstrekt. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, nadere voorschriften omtrent dit rapport geven.

Artikel 35

Geen kind wordt toegelaten tot de school voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen, van wie de vermoedelijke opnameduur in het ziekenhuis minder is dan 3 weken, zulks ter beoordeling van de behandelend arts.

Artikel 36

Onze minister geeft voorschriften voor de toelating tot een school voor meervoudig gehandicapte kinderen.

Artikel 37

1. De leerlingen nemen deel aan alle volgens het schoolwerkplan en het activiteitenplan voor hen bestemde activiteiten.

2. Het bevoegd gezag kan op verzoek van de ouders een leerling vrijstellen van bepaalde activiteiten. Een vrijstelling kan slechts worden verleend, indien het schoolwerkplan daarin voorziet, en op gronden daarbij vermeld. Het bevoegd gezag bepaalt bij de vrijstelling welke activiteiten voor de leerling in de plaats komen van die waarvan vrijstelling is verleend. Het bevoegd gezag geeft de inspecteur kennis van de verleende vrijstelling. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regelen worden gegeven.

§ 4. Ouders

Artikel 38

Het bevoegd gezag stelt de ouders van de leerlingen in de gelegenheid ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de school en het onderwijs te verrichten. De ouders zijn daarbij gehouden de aanwijzingen op te volgen van de directeur en het overige onderwijzend personeel, die verantwoordelijk blijven voor de gang van zaken. Onze minister kan, de Onderwijsraad gehoord, nadere voorschriften geven.

Afdeling 2. Overige regelen voor het openbaar onderwijs

Artikel 39

1. Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden.

2. Openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing.

3. Openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.

Artikel 40

Het bevoegd gezag stelt de leerlingen in de gelegenheid binnen de in het schoolwerkplan vermelde schooltijden op de school godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs te ontvangen. Van de tijd daaraan te besteden, worden ten hoogste 3 uren per week meegeteld voor het aantal uren onderwijs dat de leerlingen krachtens artikel 19, zevende lid, ten minste moeten ontvangen. Voor de leerlingen die dit onderwijs niet volgen, voorziet het schoolwerkplan in andere activiteiten op de school.

Artikel 41

Godsdienstonderwijs wordt gegeven door leraren daartoe aangewezen door kerkelijke gemeenten, plaatselijke kerken, of rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid die zich blijkens hun statuten het geven van godsdienstonderwijs ten doel stellen. Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs wordt gegeven door leraren daartoe aangewezen door volledige rechtsbevoegdheid bezittende organisaties op geestelijke grondslag.

Artikel 42

Bij algemene maatregel van bestuur worden voor het personeel bedoeld in artikel 27, voorschriften vastgesteld omtrent aanstelling, schorsing, ontslag en disciplinaire maatregelen.

Artikel 43

1. Ieder personeelslid is in het bezit van een door het bevoegd gezag getekende akte van aanstelling. De akte van aanstelling bevat in elk geval:

- a. de naam en het adres van het bevoegd gezag;
- b. de naam, de voornamen en de geboortedatum van de betrokkene;
- c. de datum van ingang van de aanstelling;
- d. de functie waarin de betrokkene wordt aangesteld;
- e. de bepaling of de aanstelling in vaste of in tijdelijke dienst geschiedt en in het laatste geval de gronden voor en de duur van de aanstelling;
- f. de van toepassing zijnde salarisschaal;
- g. de school of de scholen waaraan de betrokkene werkzaam zal zijn;
- h. voor de personeelsleden die bij de uitoefening van hun functie kennis nemen van persoonlijke gegevens van leerlingen, voorschriften omtrent geheimhouding daarvan, voor zover een geheimhoudingsplicht niet reeds uit anderen hoofde is verzekerd.

2. Indien betrokkene wordt aangesteld aan meer dan een school, vermeldt de akte van aanstelling tevens het deel van de weektaak dat hij aan elk dier scholen werkzaam zal zijn.

3. Het bevoegd gezag draagt zorg dat afschriften van de akten van bekwaamheid, van de verklaringen omtrent het gedrag, alsmede van de akten van aanstelling van het aan de school verbonden personeel in de school worden bewaard.

4. De aanstelling van de directeur, de adjunct-directeur en de leraren geschiedt na ingewonnen advies van de inspectie, en wanneer het de adjunct-directeur of een leraar betreft, de directeur gehoord.

Afdeling 3. Overige voorwaarden voor bekostiging uit de openbare kassen van het bijzonder onderwijs

Artikel 44

Een bijzondere school wordt in stand gehouden door een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die zich blijkens de statuten of reglementen het geven van onderwijs ten doel stelt zonder daarbij het maken van winst te beogen.

Artikel 45

1. De rechtspersoon die de school in stand houdt, kan de instandhouding van de school overdragen aan een andere rechtspersoon die voldoet aan artikel 44. De overdracht geschiedt bij notariële akte.

2. Bij deze akte worden tevens overgedragen de rechten ten aanzien van gebouwen en terreinen, alsmede de roerende goederen.

3. In de akte wordt bepaald dat de rechtspersoon aan wie wordt overgedragen, het personeel in gelijke betrekkingen en onder dezelfde voorwaarden als vermeld in de akte van benoeming, aan de school benoemt met ingang van de datum van overdracht.

4. Door de overdracht met inachtneming van de voorgaande leden, treedt de verkrijgende rechtspersoon in alle uit de wet voortvloeiende rechten en verplichtingen van zijn rechtsvoorganger.

Artikel 46

Het schoolwerkplan kan naast het onderwijs genoemd in de artikelen 12 tot en met 15, godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs omvatten. Van de tijd daaraan te besteden, worden ten hoogste 3 uren per week meegeteld voor het aantal uren onderwijs dat de leerlingen krachtens artikel 19, zevende lid, ten minste moeten ontvangen. Het geven van godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs kan worden opgedragen aan een niet aan de school verbonden leraar.

Artikel 47

1. Indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling geen gelegenheid bestaat tot het volgen van openbaar onderwijs, mag de toelating tot de school niet worden geweigerd op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing. Het voorgaande is niet van toepassing, indien de school uitsluitend bestemd is voor interne leerlingen.

2. Leerlingen die ingevolge het eerste lid zijn toegelaten, kunnen niet worden verplicht godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs te volgen.

Artikel 48

1. De akte van benoeming bevat ten minste bepalingen van gelijke inhoud als zijn vastgesteld bij de algemene maatregel van bestuur bedoeld in artikel 28, tweede lid onder a en b, voor zover deze geen rechtstreekse aanspraak op het Rijk geven.

2. Ieder personeelslid is in het bezit van een door het bevoegd gezag en hemzelf getekende akte van benoeming. De akte van benoeming bevat in elk geval:

- a. de naam en het adres van het bevoegd gezag;
- b. de naam, de voornamen en de geboortedatum van de betrokkene;
- c. de datum van ingang van de benoeming;
- d. de functie waarin de betrokkene wordt benoemd;
- e. de bepaling of de benoeming in vaste of in tijdelijke dienst geschiedt en in het laatste geval de gronden voor en de duur van de benoeming;
- f. de van toepassing zijnde salarisschaal;
- g. de school of de scholen waaraan de betrokkene werkzaam zal zijn;
- h. voor personeelsleden die bij de uitoefening van hun functie kennis nemen van persoonlijke gegevens van leerlingen, voorschriften omtrent geheimhouding daarvan, voor zover een geheimhoudingsplicht niet uit anderen hoofde is verzekerd.

3. Indien betrokkene wordt benoemd aan meer dan een school, vermeldt de akte van benoeming tevens het deel van de weektaak dat hij aan elk dier scholen werkzaam zal zijn.

4. De akte van benoeming bevat bepalingen inzake gronden voor schorsing, ontslag en disciplinaire maatregelen.

5. Het bevoegd gezag draagt zorg dat afschriften van de akten van bekwaamheid, van de verklaringen omtrent het gedrag, alsmede van de akten van benoeming van het aan de school verbonden personeel in de school worden bewaard.

Artikel 49

1. Het bevoegd gezag is aangesloten bij een commissie van beroep. Het personeel kan bij die commissie beroep instellen tegen een besluit van het bevoegd gezag inhoudende:
  - a. een disciplinaire maatregel;
  - b. schorsing;
  - c. ontslag anders dan op eigen verzoek, voordat de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt.
2. Een besluit als bedoeld in het vorige lid, wordt bij aangetekend schrijven aan belanghebbende medegedeeld. Daarbij wordt tevens vermeld de beroepstermijn en het adres van de commissie waar het beroep kan worden ingesteld.
3. Het bevoegd gezag onderwerpt zich aan de uitspraak van de commissie.

Artikel 50

1. Het beroep bedoeld in artikel 49, wordt schriftelijk ingesteld binnen 30 dagen, nadat het besluit aan belanghebbende is medegedeeld. Bij overschrijding van deze termijn ten gevolge van omstandigheden die de belanghebbende niet kunnen worden verweten, laat de commissie niet-ontvankelijkverklaring op die grond achterwege.
2. Tijdens de behandeling door de commissie van beroep loopt geen verjaring met betrekking tot rechtsvorderingen ter zake van besluiten die aan het oordeel van de commissie zijn onderworpen.

Artikel 51

1. Een commissie van beroep strekt haar werkzaamheden uit over ten minste 50 bijzondere scholen. Onze minister kan dit aantal lager stellen.
2. Tot scholen bedoeld in het eerste lid, kunnen ook scholen voor basisonderwijs en scholen voor voortgezet onderwijs behoren.
3. De commissie bestaat uit 5 leden en 5 plaatsvervangende leden, waarvan 2 leden en 2 plaatsvervangende leden worden gekozen door het bevoegd gezag en 2 leden en 2 plaatsvervangende leden door het personeel van de aangesloten scholen. Deze 4 leden kiezen het vijfde lid, tevens voorzitter, en diens plaatsvervanger.
4. De leden en plaatsvervangende leden mogen niet behoren tot het bevoegd gezag of het personeel van een aangesloten school of tot de inspectie van het onderwijs.
5. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven omtrent de samenstelling en de werkwijze van de commissie van beroep.

TITEL III. OVERIGE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HET UIT DE OPENBARE KASSEN BEKOSTIGD ONDERWIJS

Artikel 52

Over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel bedoeld in artikel 27, wordt volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels overleg gevoerd met de daarvoor in aanmerking komende personeelsorganisaties en, indien en voor zover zij daarbij belang hebben, organisaties van schoolbesturen.

Artikel 53

1. De gemeenteraad is bevoegd uitsluitend in het belang van een doelmatige spreiding van de leerlingen over de openbare scholen, het grondgebied van de gemeente in schoolwijken te verdelen.

2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, geldt voor ten minste 3 schooljaren. Het is onderworpen aan de goedkeuring van gedeputeerde staten.

3. De toelating tot een openbare school geschiedt in overeenstemming met de vastgestelde schoolwijken, tenzij de ouders van een leerling schriftelijk aan het bevoegd gezag te kennen geven toelating tot een school in een andere schoolwijk te wensen.

Artikel 54

1. Ten behoeve van het schoolbezoek kennen burgemeester en wethouders aan in de gemeente wonende ouders van leerlingen desgewenst vergoeding van de aan het schoolbezoek verbonden noodzakelijke vervoerskosten toe, met inachtneming van de volgende bepalingen:

a. de school waar het gewenste onderwijs wordt gegeven, kan ook zijn gelegen in een naburige gemeente;

b. de gemeente is bevoegd, zo nodig in samenwerking met een of meer andere gemeenten, om in plaats van een vergoeding in geld te geven, het vervoer te verzorgen of te doen verzorgen;

c. de vergoeding bestaat uit de kosten van vervoer op de wijze die afhankelijk van de soort van speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs door de gemeenteraad wordt vastgesteld;

d. met de voorkeur van de ouders voor een bepaalde school wordt zoveel mogelijk rekening gehouden.

2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald in welke gevallen en onder welke voorwaarden burgemeester en wethouders aan in de gemeente wonende ouders van leerlingen die met het oog op het volgen van voor hen passend speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs in een internaat of pleeggezin verblijven, desgewenst een tegemoetkoming verlenen in of een vergoeding geven van de kosten verbonden aan het weekeinde- en vakantievervoer.

3. Burgemeester en wethouders beslissen binnen 60 dagen na de dag waarop een daartoe strekkende aanvraag als bedoeld in het eerste of het tweede lid, is ingekomen.

4. Tegen de beslissing van burgemeester en wethouders kunnen de ouders binnen 30 dagen na toezending bij gedeputeerde staten in beroep komen.

Artikel 55

1. Vertegenwoordigers van het speciaal onderwijs en het basisonderwijs kunnen ten behoeve van de scholen die zij vertegenwoordigen een overlegorgaan oprichten met het doel de samenwerking tussen die scholen te bevorderen ten aanzien van de toelating van leerlingen en de inrichting van het onderwijs.

2. Met betrekking tot het voortgezet speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs is het eerste lid van overeenkomstige toepassing.

3. Aan de vertegenwoordiging van de aan het overleg deelnemende scholen zal in ieder geval een vertegenwoordiging van de ouders en van de leraren deelnemen.

Artikel 56

Telkens voor ten hoogste 3 jaar kunnen gedeputeerde staten, na overleg met burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de school is gevestigd, in bijzondere gevallen goedkeuren dat een deel van de leerlingen onderwijs ontvangt in een dependance.

Artikel 57

1. Het bevoegd gezag kan besluiten dat aan een school meer personeel wordt verbonden, dan ingevolge artikel 101 door het Rijk aan het bevoegd gezag wordt vergoed.

2. Indien door het bevoegd gezag van een openbare school een besluit als bedoeld in het eerste lid, wordt genomen, heeft het bevoegd gezag van een bijzondere school in die gemeente aanspraak op vergoeding uit de gemeentekas van de uitgaven voor een, naar de maatstaf van het aantal leerlingen, evenredig aantal leden van het personeel boven het aantal, waarvan de uitgaven door het Rijk aan het bevoegd gezag van een bijzondere school, met toepassing van de algemene maatregel van bestuur bedoeld in de artikelen 22, tweede lid, 23, tweede lid, en 24, eerste lid, worden vergoed.

3. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, worden nadere voorschriften gegeven omtrent de maatstaf bedoeld in het tweede lid, alsmede omtrent de vaststelling en de uitkering van de vergoeding waarop het bevoegd gezag van een bijzondere school aanspraak kan maken.

4. Het bevoegd gezag van een bijzondere school en het gemeentebestuur kunnen overeenkomen dat voor een van dat bevoegd gezag uitgaande school het tweede lid buiten toepassing blijft. Een overeenkomst als bedoeld in de vorige volzin, wordt voor een of meer schooljaren aangegaan.

5. Geschillen omtrent de toepassing van dit artikel en de voorschriften bedoeld in het derde lid, worden onderworpen aan de beslissing van gedeputeerde staten.

Artikel 58

Een krachtens deze wet of de daarop berustende uitvoeringvoorschriften door de gemeenteraad of burgemeester en wethouders genomen besluit bedoeld in de artikelen 21, eerste lid, 53, eerste lid, 57, eerste lid, en 104, eerste lid, wordt opgenomen in het informatief gedeelte van het plan bedoeld in artikel 12 van de Kaderwet specifiek welzijn.

TITEL IV. BEKOSTIGING

Afdeling 1. Algemeen

Artikel 59

1. De kosten van de openbare en de bijzondere scholen worden door het Rijk vergoed volgens de bepalingen van deze titel. De overschrijdingsbedragen bedoeld in artikel 99, blijven ten laste van de gemeente.

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven ter uitvoering van het eerste lid. Deze algemene maatregel van bestuur bevat in elk geval een regeling omtrent:

- a. de termijnen binnen welke besluiten moeten worden genomen;
- b. de verstrekking van voorschotten op de vergoedingen;
- c. de verrekening van de vergoeding met de voorschotten.

3. De algemene maatregel van bestuur bedoeld in het tweede lid, bevat tevens:

- a. een regeling omtrent de uitkering van de vergoeding voor kosten voortvloeiende uit het gebruik door een school van voorzieningen die voor meer dan een school of voor andere doeleinden zijn bestemd;
- b. regelen voor een uitkering van het Rijk aan de gemeenten ter zake van de vervoerskosten bedoeld in artikel 54;
- c. een financiële regeling tussen het Rijk en de gemeenten ter zake van gebouwen en terreinen die niet meer voor het geven van speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs worden gebruikt.

4. Een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het tweede lid, wordt bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant. De algemene maatregel van bestuur treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na die bekendmaking zijn verstreken.

Artikel 60

In deze titel wordt onder «school» verstaan een school of afdeling als bedoeld in artikel 9, tenzij het tegendeel blijkt.

Afdeling 2. Aanvang van de bekostiging

Artikel 61

De bekostiging van een school kan slechts een aanvang nemen, indien zij voorkomt op een plan van nieuwe scholen, vastgesteld volgens de bepalingen van deze afdeling.

Artikel 62

1. Provinciale staten stellen op voordracht van gedeputeerde staten, al dan niet in samenwerking met provinciale staten van een of meer andere provincies, jaarlijks voor 1 augustus een plan van nieuwe scholen in de provincie van vestiging vast voor de scholen voor slechthorende kinderen, voor lichamelijk gehandicapte kinderen, scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen, scholen voor langdurig zieke kinderen, scholen voor moeilijk lerende kinderen, scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen, scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, scholen voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden en scholen voor meervoudig gehandicapte kinderen, die in de 4 kalenderjaren volgende op het jaar van vaststelling voor bekostiging uit de openbare kassen in aanmerking dienen te worden gebracht. Het plan heeft ten doel te komen tot een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen in de betrokken provincie. Het plan behoeft de goedkeuring van Onze minister.

2. Bij de vaststelling van het plan wordt uitgegaan van de verzoeken bedoeld in artikel 65, en van de door provinciale staten noodzakelijk geachte openbare scholen. Provinciale staten betrekken daarbij de opnamecapaciteit van de bestaande onderwijsvoorzieningen.

3. Het plan vermeldt van elke school of het betreft:

- a. een school voor speciaal onderwijs;
- b. een school voor voortgezet speciaal onderwijs;
- c. een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
- d. een afdeling.

Het plan vermeldt tevens de schoolsoort, de plaats van vestiging en de te verwachten omvang, alsmede welke scholen in het eerste jaar van de planperiode voor bekostiging in aanmerking komen en de reden waarom de overige scholen daarvoor niet in aanmerking komen.

Artikel 63

1. Behoudens het bepaalde in het tweede lid worden in elk plan de scholen uit het voorafgaande plan opgenomen die:

- a. nog niet voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht;
- b. voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht, maar waaraan het onderwijs nog niet is aangevangen.

2. Uit het voorafgaande plan wordt een school niet opgenomen:

- a. indien de indiener van een verzoek heeft gevraagd de school te laten vervallen;
- b. indien aan een bijzondere school het onderwijs niet is aangevangen in het tweede jaar volgend op het jaar waarvoor de school het eerst voor bekostiging in aanmerking is gebracht, tenzij opneming in het plan op grond van de bij een nieuw verzoek overgelegde gegevens gerechtvaardigd is;

c. indien zich naar het oordeel van provinciale staten omstandigheden hebben voorgedaan die bij de vaststelling van het plan niet bekend waren en die, waren zij wel bekend geweest, tot een andere beslissing zouden hebben geleid.

3. Indien tegen het besluit ingevolge het tweede lid onder c beroep wordt ingesteld en dit beroep door Ons wordt gegrond verklaard, nemen provinciale staten de school op in het na Onze beslissing vast te stellen plan.

Artikel 64

1. De vaststelling van een plan blijft achterwege, indien:
a. geen verzoeken om opneming in het plan zijn ingekomen of geen der ingekomen verzoeken voor inwilliging in aanmerking komt,
b. provinciale staten besluiten dat vermeerdering van het aantal openbare scholen in de planperiode niet noodzakelijk is en
c. geen scholen uit het voorafgaande plan voor opneming in het plan in aanmerking komen.

2. Het besluit bedoeld in het eerste lid onder b, behoeft de goedkeuring van Onze minister. Het wordt voor 1 augustus voorafgaande aan de betrokken planperiode aan Onze minister gezonden. Artikel 68, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. Indien een beslissing van Onze minister houdende weigering van de goedkeuring, onherroepelijk is geworden of door Ons in beroep is bevestigd, nemen provinciale staten een openbare school op in het na Ons besluit vast te stellen plan.

4. Aan de indieners van de niet ingewilligde verzoeken bedoeld in het eerste lid onder a, wordt voor 15 augustus voorafgaande aan de betrokken planperiode afschrift gezonden van het desbetreffende besluit.

Artikel 65

1. Een verzoek om opneming in het plan wordt voor 1 februari van het jaar voorafgaande aan dat van de vaststelling, bij gedeputeerde staten ingediend door de gemeenteraad of door ouders, indien het een openbare school betreft, en door het bevoegd gezag, indien het een bijzondere school betreft.

2. Elk verzoek is met redenen omkleed en gaat vergezeld van:
a. een prognose van het te verwachten aantal leerlingen,
b. de beschrijving van het voedingsgebied,
c. de aanduiding van de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven en
d. de voorgestelde datum van ingang van de bekostiging.

Artikel 66

Indien gedeputeerde staten van oordeel zijn dat een andere school dan gevraagd wordt, dan wel een andere plaats van vestiging meer in overeenstemming is met een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen in de provincie, treden zij, alvorens het plan ter vaststelling voor te dragen, in overleg met de aanvrager.

Artikel 67

1. In het plan worden in elk geval opgenomen de scholen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij, gelet op de belangstelling voor de desbetreffende schoolsoort en op het leerlingenverloop, blijkens statistische gegevens zullen worden bezocht door ten minste het volgende aantal leerlingen:

- a. de school voor speciaal onderwijs: 60 leerlingen;
- b. de school voor voortgezet speciaal onderwijs: 42 leerlingen;

- c. de school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs: 81 leerlingen;
- d. de afdeling: 15 leerlingen.

Tot het totaal aantal leerlingen bedoeld onder c, behoren ten minste 21 leerlingen die in aanmerking komen voor het volgen van voortgezet speciaal onderwijs.

2. Bij de toepassing van het eerste lid worden niet in aanmerking genomen:

- a. de leerlingen voor wie binnen redelijke afstand plaatsruimte beschikbaar zal zijn op een gelijksoortige school waar het verlangde onderwijs wordt gegeven, tenzij deze school uitsluitend voor interne leerlingen is bestemd;

- b. leerlingen die in een andere provincie woonachtig zijn en bij de vaststelling van een plan in die provincie in aanmerking worden genomen.

3. Indien provinciale staten een verzoek om opnemning in het plan van een bijzondere of openbare school niet hebben ingewilligd en Wij het daartegen ingestelde beroep gegrond verklaren, nemen zij de school op in het plan na Onze beslissing vast te stellen.

Artikel 68

1. Aan het plan wordt toegevoegd een overzicht van de verzoeken die niet zijn ingewilligd en de motivering daarvan. Deze stukken worden door gedeputeerde staten binnen 14 dagen na de vaststelling van het plan aan alle verzoekers gezonden met vermelding van de datum waarop het plan ter goedkeuring aan Onze minister is gezonden. Het plan wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd op de provinciale griffie.

2. Binnen 14 dagen na de vaststelling wordt het plan ter goedkeuring aan Onze minister gezonden. Het gaat vergezeld van de ingewilligde verzoeken en het overzicht bedoeld in het eerste lid.

3. Onze minister beslist voor 1 december van het jaar voorafgaande aan de planperiode. Afschrift van de beslissing wordt binnen 14 dagen aan provinciale staten gezonden. Indien Onze minister niet voor 1 december heeft beslist, wordt het plan geacht te zijn goedgekeurd.

4. Onze minister onthoudt zijn goedkeuring indien en voor zover:

- a. provinciale staten ten onrechte vermeerdering van het aantal openbare scholen in de planperiode niet noodzakelijk hebben geacht;

- b. opnemning van een school in het plan niet noodzakelijk is omdat de opnamecapaciteit van de bestaande onderwijsvoorzieningen toereikend is dan wel niet in overeenstemming is met het tot stand brengen van een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen, tenzij redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de school zal worden bezocht door het in artikel 65 bedoelde aantal leerlingen;

- c. is uitgegaan van kennelijk ondeugdelijke prognoses;

- d. ten aanzien van een op het plan geplaatste school ten onrechte niet is bepaald dat zij voor bekostiging in aanmerking komt in het eerste jaar van de planperiode.

5. Bij onthouding van de goedkeuring op grond van het vierde lid onder a draagt Onze minister provinciale staten op alsnog een openbare school in het plan op te nemen.

6. Bij onthouding van goedkeuring op grond van het vierde lid onder d draagt Onze minister provinciale staten op de bekostiging van de school in het eerste jaar van de planperiode in het plan op te nemen.

7. Indien ten gevolge van een beslissing op grond van het vierde lid een school uit het plan moet vervallen, deelt Onze minister deze beslissing binnen 14 dagen mee aan de indiener van het verzoek om opnemning in het na Onze beslissing vast te stellen plan.

8. Indien tegen de beslissing van Onze minister bedoeld in het zevende lid, bij Ons beroep wordt ingesteld en Wij het beroep gegrond verklaren, nemen provinciale staten de school op in het na Onze beslissing vast te stellen plan.

9. Zodra het plan onherroepelijk is vastgesteld, wordt het bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant en het provinciaal blad.

10. Zodra de bekostiging van een in het plan opgenomen school een aanvang kan nemen, doet Onze minister daarvan mededeling aan het bevoegd gezag.

Artikel 69

Indien een plan onherroepelijk is vastgesteld, is de gemeente verplicht tot stichting van de daarop geplaatste scholen voor openbaar onderwijs.

Artikel 70

1. Onze minister stelt jaarlijks voor 1 oktober een plan van nieuwe scholen vast voor de scholen voor dove kinderen, scholen voor kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, scholen voor blinde kinderen, scholen voor slechtziende kinderen en scholen verbonden aan pedagogische instituten, die in de 4 kalenderjaren volgende op het jaar van de vaststelling, voor bekostiging uit de openbare kassen in aanmerking zullen worden gebracht. Het plan heeft ten doel te komen tot een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen.

2. Bij de vaststelling van het plan wordt uitgegaan van de verzoeken bedoeld in artikel 65. Onze minister betreft daarbij de opnamecapaciteit van de bestaande onderwijsvoorzieningen.

3. Voor de toepassing van dit artikel is het bepaalde in de artikelen 62, derde lid, 63, 64, 65, 66, 67, eerste lid, 67, tweede lid onder a, 67, derde lid, en 69 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor «provinciale staten» of «gedeputeerde staten» gelezen wordt: Onze minister.

4. Het plan wordt binnen 1 maand na de vaststelling bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

5. Zodra de bekostiging van een in het plan opgenomen school een aanvang kan nemen, doet Onze minister daarvan mededeling aan het bevoegd gezag.

Artikel 71

1. Scholen die gedurende 3 achtereenvolgende jaren in het plan zijn opgenomen en niet voor bekostiging in aanmerking zijn gebracht, worden in het daaropvolgende jaar voor bekostiging in aanmerking gebracht.

2. Ten aanzien van een school die ingevolge artikel 63, derde lid, in het daar bedoelde plan wordt opgenomen, vangt de termijn genoemd in het eerste lid, aan met ingang van het eerste schooljaar van het plan waarin de school was opgenomen. Ten aanzien van een school die ingevolge artikel 67, derde lid, of artikel 68, achtste lid, in het daar bedoelde plan wordt opgenomen, vangt de termijn genoemd in het eerste lid, aan met ingang van het eerste schooljaar van het plan waarvoor het verzoek werd ingediend.

Artikel 72

1. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de uitvoering van deze afdeling.

2. Een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid, wordt bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant. De algemene maatregel van bestuur treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na die bekendmaking zijn verstreken.

3. Het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid, wordt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na de overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens wordt te kennen gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsontwerp zo spoedig mogelijk ingediend.

Artikel 73

1. De gemeente zorgt voor voorziening in de huisvesting van de openbare en bijzondere scholen, tenzij het bevoegd gezag van een bijzondere school, indien het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft waarvoor op redelijke afstand van de gevraagde voorziening niet een aan de gemeente toebehorend gebouw als bedoeld in artikel 79, tweede lid, aanwezig is, deze zelf tot stand wenst te brengen met daartoe door de gemeente beschikbaar te stellen gelden.

2. Indien de gemeente de voorziening in de huisvesting van een bijzondere school heeft tot stand gebracht, worden gebouw en terrein die uitsluitend voor blijvend gebruik door die school zijn bestemd, aan het bevoegd gezag in eigendom overgedragen, tenzij de gemeente en het bevoegd gezag anders overeenkomen.

3. Indien de in het tweede lid bedoelde voorziening in de huisvesting niet voldoet aan de eisen voor eigendomsoverdracht, geeft de gemeente deze aan het bevoegd gezag in gebruik.

Artikel 74

1. De voorziening in huisvesting bestemd voor blijvend gebruik kan bestaan uit:

- a. een nieuw gebouw;
- b. een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan;
- c. uitbreiding van een gebouw.

2. Een tijdelijke voorziening is mogelijk:

- a. voorafgaande aan een voor blijvend gebruik bestemde voorziening;
- b. indien de verwachting omtrent de ontwikkeling van het aantal leerlingen het tot stand brengen van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening niet rechtvaardigt.

3. In een gemeente waar een voor blijvend gebruik bestemde voorziening aanwezig is die voor vergoeding door het Rijk in aanmerking komt, kan de gemeente deze slechts als huisvesting voor een andere openbare of bijzondere school bestemmen, indien die voorziening voorkomt op het plan bedoeld in artikel 12 van de Kaderwet specifiek welzijn.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen eisen worden gesteld waaraan een voor blijvend gebruik bestemde of tijdelijke voorziening in de huisvesting en bijbehorend terrein moeten voldoen.

5. Huisvesting van een school in een gebouw voor multifunctionele doeleinden is slechts mogelijk, indien die huisvesting voorkomt op het plan bedoeld in artikel 12 van de Kaderwet specifiek welzijn.

Artikel 75

Voorziening in de huisvesting bij aanvang van de bekostiging van een school en bij uitbreiding van een reeds bekostigde school omvat mede de onderwijsleerpakketten en de overige inventaris.

Artikel 76

1. Het bevoegd gezag is verplicht het gebouw en terrein, alsmede de roerende zaken waarvoor vergoeding wordt genoten, behoorlijk te gebruiken en te onderhouden.

2. Vervreemding door het bevoegd gezag van een bijzondere school zonder toestemming van Onze minister, anders dan op grond van artikel 45, of bezwaren met enig zakelijk recht van gebouwen, terreinen en roerende zaken waarvoor vergoeding wordt genoten, is nietig.

3. Het tweede lid is niet van toepassing ten aanzien van het recht van opstal ten behoeve van een door de gemeente te plaatsen tijdelijke voorziening in de huisvesting op grond die eigendom is van het bevoegd gezag van de betrokken school.

4. Gedeputeerde staten zien erop toe dat de openbare scholen behoorlijk zijn gehuisvest. Zij kunnen de gemeenteraad opdracht geven daartoe de nodige maatregelen te treffen.

Artikel 77

1. Vermeerdering van voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen voor openbare en bijzondere scholen in een gemeente, geschiedt slechts indien en voor zover de te verwachten ontwikkeling van het aantal leerlingen of onderwijskundige of maatschappelijke ontwikkelingen deze vermeerdering rechtvaardigen.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, de Onderwijsraad gehoord, nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste lid.

3. De algemene maatregel van bestuur bedoeld in het tweede lid, wordt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na de overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens wordt te kennen gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsontwerp zo spoedig mogelijk ingediend.

Artikel 78

De gemeente neemt jaarlijks in het plan bedoeld in artikel 12 van de Kaderwet specifiek welzijn, de plaats op waar een openbare of bijzondere school waarvoor een voor blijvend gebruik bestemde voorziening wordt gewenst, zal worden gevestigd. Alvorens tot opname in het plan over te gaan, pleegt de gemeente overleg met het betrokken bevoegd gezag van de bijzondere school.

Artikel 79

1. Binnen 1 maand na de datum waarop ingevolge de artikelen 68, derde, zesde en achtste lid, 70, vijfde lid, en 71, vaststaat wanneer de bekostiging van een bijzondere school kan aanvangen of waarop ingevolge artikel 80, tweede of derde lid, vaststaat dat een al bekostigde school aanspraak heeft op vervanging of uitbreiding van het in gebruik zijnde schoolgebouw, treden burgemeester en wethouders in overleg met het bevoegd gezag.

2. Indien op redelijke afstand van de gevraagde voorziening een aan de gemeente toebehorend gebouw aanwezig is dat geschikt is of kan worden gemaakt, stellen burgemeester en wethouders dit gebouw geheel of gedeeltelijk en zonodig verbouwd aan het bevoegd gezag ter beschikking. Zij doen daarvan voor de aanvang van het overleg bedoeld in het eerste lid, schriftelijk mededeling aan het bevoegd gezag. Artikel 73, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. In het schoolgebouw of in de onmiddellijke nabijheid daarvan is een afzonderlijk lokaal voor lichamelijke oefening in voldoende mate beschikbaar. In het schoolgebouw bestaat eveneens in voldoende mate gelegenheid tot het geven van onderwijs in expressie-activiteiten. Van het bepaalde in de vorige volzinnen kan Onze minister afwijking toestaan.

4. Indien het overleg over de wijze van voorziening in de huisvesting niet tot overeenstemming leidt, kunnen burgemeester en wethouders of het bevoegd gezag de beslissing van gedeputeerde staten inroepen.

5. Gedeputeerde staten beslissen binnen 4 maanden na ontvangst van een daartoe strekkend verzoek. Indien niet binnen 4 maanden is beslist, wordt geacht te zijn beslist overeenkomstig het besluit van burgemeester en wethouders.

Artikel 80

1. Het bevoegd gezag van een reeds bekostigde bijzondere school dat vervanging dan wel uitbreiding van het in gebruik zijnde schoolgebouw wenst, dient daartoe een verzoek in bij de gemeenteraad. Het verzoek gaat vergezeld van de gegevens die voor de beslissing van belang kunnen zijn.

2. De gemeenteraad beslist binnen 4 maanden na ontvangst van het verzoek. Afschrift van het besluit wordt binnen 14 dagen aan het bevoegd gezag gezonden. Indien de gemeenteraad niet binnen 4 maanden heeft beslist, wordt het verzoek geacht te zijn ingewilligd.

3. Tegen afwijzing van het verzoek kan het bevoegd gezag in beroep komen bij gedeputeerde staten. Het beroep wordt ingesteld binnen 30 dagen te rekenen van de dag waarop afschrift van het besluit is verzonden.

Artikel 81

1. Het bevoegd gezag van een bijzondere school dat aanspraak heeft op een te bouwen, voor blijvend gebruik bestemde voorziening in de huisvesting en zelf de opdracht tot het bouwen wenst te geven, dient de bouwplannen in bij burgemeester en wethouders.

2. Het bevoegd gezag van een bijzondere school gaat niet tot uitvoering van de totstandbrenging van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in de huisvesting over dan nadat burgemeester en wethouders de omvang van een te stichten of de uitbreiding van een bestaand gebouw hebben goedgekeurd. Burgemeester en wethouders onthouden hun goedkeuring aan bouwplannen die niet voldoen aan de eisen gesteld krachtens artikel 74, derde lid.

3. Indien burgemeester en wethouders bezwaar hebben de goedkeuring te verlenen en overleg niet tot overeenstemming leidt, kunnen burgemeester en wethouders of het bevoegd gezag de beslissing van gedeputeerde staten inroepen.

Artikel 82

De totstandbrenging van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in de huisvesting door de gemeente, geschiedt slechts indien tussen burgemeester en wethouders en het bevoegd gezag overeenstemming bestaat over de plannen en de wijze van uitvoering.

Artikel 83

1. Het bevoegd gezag van een bijzondere school dat een verbouwing wenst of een andere voorziening aan het voor de school in gebruik zijnde gebouw of terrein, niet het gewone onderhoud betreffende, dient bij de gemeenteraad een verzoek in om vergoeding van de kosten of de totstandbrenging daarvan. Het verzoek vermeldt de gronden voor de gewenste voorziening.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing, indien het bevoegd gezag van een bijzondere school een aanschaffing wenst te doen waarmee bij de eerste inrichting van de school geen rekening was gehouden.

3. De gemeenteraad willigt een verzoek slechts in, indien de te verwachten ontwikkeling van het aantal leerlingen of onderwijskundige ontwikkelingen dit rechtvaardigen. Artikel 80, tweede en derde lid, en artikel 81, tweede lid, tweede volzin, zijn van toepassing.

4. Binnen een maand nadat de aanvraag is ingewilligd dan wel geacht wordt te zijn ingewilligd, treden burgemeester en wethouders met de aanvrager in overleg over de begroting van kosten. Indien dit overleg niet tot overeenstemming leidt, kunnen burgemeester en wethouders of het bevoegd gezag de beslissing van gedeputeerde staten inroepen.

Artikel 84

Over de plannen voor de bouw, uitbreiding of verbouwing van een schoolgebouw vraagt het bevoegd gezag het advies van de inspecteur. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven.

Artikel 85

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd een gedeelte van een gebouw of terrein dat langer dan een jaar niet nodig zal zijn voor de daar gevestigde school, gedurende die tijd als huisvesting voor een andere school of voor ander onderwijs te bestemmen. Indien het gebouw in gebruik is voor een bijzondere school, plegen burgemeester en wethouders vooraf overleg met het bevoegd gezag en, indien de huisvesting is bestemd voor een bijzondere school, ook met het bevoegd gezag van die school. In geval van geschil omtrent de toepassing van dit artikel, kunnen burgemeester en wethouders de beslissing van gedeputeerde staten inroepen.

Artikel 86

1. De gebouwen van openbare en bijzondere scholen kunnen buiten de tijden waarin zij voor het speciaal onderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs nodig zijn, door het bevoegd gezag worden gebruikt of aan derden in gebruik worden gegeven voor ander onderwijs, dan wel voor andere culturele of maatschappelijke doeleinden.

2. Voor zover het gebouw van een bijzondere school niet reeds op grond van het eerste lid in gebruik is, kunnen burgemeester en wethouders het gebouw en in het gebouw aanwezige voorzieningen, buiten de tijden waarin het voor het speciaal onderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs nodig is, bestemmen voor gebruik door derden die bij het gebruik van die voorzieningen een bijzonder belang hebben. Burgemeester en wethouders gaan daartoe niet over dan na overleg met het bevoegd gezag. Indien het overleg niet tot overeenstemming leidt, kunnen burgemeester en wethouders de beslissing van gedeputeerde staten inroepen.

3. De gemeenteraad stelt een regeling vast omtrent het gebruik van de gebouwen van de openbare en bijzondere scholen buiten de tijden waarin zij voor het speciaal onderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs nodig zijn. De regeling houdt voorschriften in ter voorkoming van schade en van hinder voor het onderwijs en voor de wijze waarop de kosten van dat gebruik worden berekend.

Artikel 87

Gedeputeerde staten kunnen desgevraagd beslissen dat het bevoegd gezag van een bijzondere school dat eigenaar is van een gebouw en bijbehorend terrein, blijvend heeft opgehouden deze of een voor eigendomsoverdracht vatbaar gedeelte daarvan, voor de school te gebruiken. Het verzoek om de beslissing wordt gedaan door burgemeester en wethouders of door het bevoegd gezag van de bijzondere school. Zodra deze beslissing onherroepelijk is geworden of door Ons in beroep is bevestigd of genomen, wordt zij overgeschreven in de voor eigendomsovergang bestemde openbare registers. Door de overschrijving gaat de eigendom over op de gemeente.

Artikel 88

1. Onze minister stelt normen vast voor de voorziening in gebouwen, terreinen en inventaris met uitzondering van de onderwijsleerpakketten. Aan de hand van deze normen stelt hij afzonderlijke vergoedingsbedragen vast voor de voorziening in:

- a. gebouwen;
- b. terreinen;
- c. inventaris.

Onze minister stelt tevens een bedrag vast voor de voorziening in onderwijsleerpakketten.

2. De vergoedingsbedragen voor gebouwen en terreinen worden onderscheiden in bedragen voor tijdelijke voorzieningen en voor voorzieningen voor blijvend gebruik bestemd. De bedragen kunnen verschillen per schoolsoort alsmede al naar gelang het scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of afdelingen betreft. Voor gebouwen en terreinen kunnen afhankelijk van de invloed op de kosten van plaatselijke of regionale omstandigheden verschillende bedragen worden vastgesteld.

3. De bedragen bedoeld in het eerste lid, stelt Onze minister jaarlijks voor 1 augustus voorlopig vast. De voorlopige vaststelling voor tijdelijke voorzieningen in gebouwen en terreinen omvat de bedragen geldend voor voorzieningen die in het jaar volgend op de voorlopige vaststelling, in gebruik worden genomen. De voorlopige vaststelling voor voorzieningen in gebouwen en terreinen voor blijvend gebruik bestemd, omvat de bedragen geldende voor voorzieningen die in het tweede jaar volgend op de voorlopige vaststelling, in gebruik worden genomen. De voorlopige vaststelling voor inventaris en onderwijsleerpakketten omvat de bedragen geldend voor aanschaffingen in het jaar volgend op de voorlopige vaststelling.

4. De definitieve vaststelling van de bedragen bedoeld in het eerste lid, geschiedt, de Raad voor de gemeentefinanciën gehoord.

5. De normen en wijzigingen daarvan, alsmede de bedragen bedoeld in het derde en het vierde lid, worden binnen 1 maand na de vaststelling bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

Afdeling 4. Materiële instandhouding

Artikel 89

1. Onze minister stelt een programma van eisen vast voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding van de scholen. Het programma van eisen kan verschillen per schoolsoort, alsmede al naar gelang het een school voor speciaal onderwijs, een school voor voortgezet speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een afdeling betreft. Het programma van eisen is afgesteld op de redelijke behoeften van een in normale omstandigheden verkerende school.

2. Een ontwerp van een besluit als bedoeld in het eerste lid, wordt bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant. Het besluit treedt niet in werking dan nadat 30 dagen na die bekendmaking zijn verstreken.

Artikel 90

1. Het programma van eisen wordt onderverdeeld in eisen omtrent:
  - a. het groot onderhoud van schoolgebouwen en bijbehorende terreinen;
  - b. de gebruiksvoorzieningen, waaronder worden verstaan:
    - 1° het kleine onderhoud van gebouwen en terreinen,
    - 2° electriciteitsgebruik,
    - 3° watergebruik,
    - 4° verwarming,
    - 5° schoonhouden,
    - 6° belasting en andere publiekrechtelijke heffingen,
    - 7° verzekeringen;
  - c. de onderwijsvoorzieningen, waaronder worden verstaan:
    - 1° onderhoud en vervanging van onderwijsleerpakketten,
    - 2° onderhoud en vervanging van de overige inventaris,
    - 3° de commissie bedoeld in artikel 33, tweede lid, met uitzondering van de personele voorzieningen,
    - 4° de medezeggenschap,
    - 5° de schooladministratie,

6° andere voorzieningen ter verzekering van de goede gang van het onderwijs.

2. Onze minister hoort de Onderwijsraad over het programma van eisen voor de onderwijsvoorzieningen.

3. Het programma van eisen alsmede de daarin aangebrachte wijzigingen worden binnen een maand na de vaststelling bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 91

1. Onze minister stelt jaarlijks voor 1 augustus voorlopig de bedragen vast die in het volgende jaar als vergoeding zullen gelden voor de materiële voorzieningen. Voor het eind van het desbetreffende jaar worden de bedragen, de Raad voor de gemeentefinanciën gehoord, definitief vastgesteld.

2. Uitgangspunt voor de vergoedingen bedoeld in het eerste lid, is de uitvoering van het programma van eisen bedoeld in artikel 89, eerste lid.

3. Het bepaalde in artikel 89, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 92

1. De vergoedingen bedoeld in artikel 91, worden onderscheiden in:

- a. een vergoeding voor het groot onderhoud;
- b. een vergoeding voor de gebruiksvoorzieningen, onderverdeeld als in artikel 90, eerste lid onder b;
- c. een vergoeding voor de onderwijsvoorzieningen, onderverdeeld als in artikel 90, eerste lid onder c.

2. Onze minister kan voor door hem aan te wijzen groepen van scholen de in het eerste lid bedoelde bedragen hoger stellen. Voor de in klassen in te delen gemeenten kan Onze minister verschillende vergoedingsbedragen vaststellen.

3. De voorlopige en de definitieve vergoedingsbedragen worden te zamen met een toelichting binnen 1 maand na de vaststelling bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 93

1. Indien de gemeente eigenaar is van een schoolgebouw dat geheel of gedeeltelijk in gebruik is voor een bijzondere school, zorgt de gemeente voor het groot onderhoud van het gebouw en het bijbehorende terrein.

2. Indien een bijzondere school is gevestigd in een voor meerdere doeleinden bestemd gebouw of gebouwencomplex dat eigendom is van de gemeente, zorgt de gemeente ook voor de gebruiksvoorzieningen.

3. Het bevoegd gezag van een bijzondere school dat eigenaar is van het schoolgebouw, kan met burgemeester en wethouders overeenkomen dat het groot onderhoud van het gebouw en het bijbehorende terrein door de gemeente wordt verzorgd. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de duur van ten minste 5 jaar.

Afdeling 5. Wijze van bekostiging

§ 1. Huisvesting

Artikel 94

Met inachtneming van de bedragen bedoeld in artikel 88, eerste lid, stellen burgemeester en wethouders aan het bevoegd gezag van een bijzondere school de middelen ter beschikking voor de aanschaffing van de onderwijsleerpakketten en de overige inventaris bedoeld in artikel 75. Indien het bevoegd gezag de totstandbrenging van een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in de huisvesting zelf verzorgt, worden tevens de daarvoor volgens artikel 88 geldende bedragen ter beschikking gesteld.

Artikel 95

1. Het Rijk vergoedt aan de gemeenten de kosten van de voorzieningen genoemd in artikel 88, eerste lid. Grondslag voor deze vergoeding zijn de bedragen vastgesteld voor het jaar waarin de voorziening is tot stand gekomen. Voor vergoeding komen niet in aanmerking de kosten van stichting of uitbreiding van een gebouw, indien een voor de school redelijkerwijs geschikte of geschikt te maken voorziening aanwezig is. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gegeven met betrekking tot de toepassing van de vorige volzin.

2. Indien de vergoeding bedoeld in het eerste lid, wegens bijzondere omstandigheden niet voldoende is om in overeenstemming met de normen te voorzien in de huisvesting van een school, kunnen burgemeester en wethouders aan Onze minister een hogere vergoeding vragen. Dit verzoek kan ook gedaan worden door het bevoegd gezag van een bijzondere school dat zelf voor de voorziening in de huisvesting zorgt. Onze minister beslist, gedeputeerde staten gehoord.

3. Bij toekenning van een hogere vergoeding stellen burgemeester en wethouders het bedrag waarmee de vergoeding is verhoogd, ter beschikking aan het bevoegd gezag van een bijzondere school waarvoor wegens de bijzondere omstandigheden bedoeld in het tweede lid, de krachtens artikel 94 ontvangen gelden niet voldoende zijn om overeenkomstig de normen in de huisvesting te voorzien.

Artikel 96

1. Het Rijk vergoedt aan de gemeenten de kosten van de toepassing van artikel 83 en overeenkomstige voorzieningen voor openbare scholen.

2. De vergoeding bedoeld in het eerste lid, geschiedt:

- a. voor zover Onze minister de kosten van ingrijpende voorzieningen aan gebouwen en terreinen heeft goedgekeurd, door aanpassing van de uitkering die de gemeente krachtens artikel 95 voor het betrokken schoolgebouw ontvangt;
- b. voor kleine voorzieningen aan gebouwen en terreinen en de aanschaf bedoeld in artikel 83, tweede lid, door uitkering van een bedrag per jaar.

§ 2. Materiële instandhouding

Artikel 97

Het Rijk vergoedt jaarlijks aan het bevoegd gezag de uitgaven voor de materiële instandhouding. Grondslag voor deze vergoeding zijn de voor het desbetreffende jaar vastgestelde bedragen. Voor zover de gemeente het groot onderhoud en de gebruiksvoorzieningen verzorgt van een bijzondere school, stort het bevoegd gezag de daarvoor van het Rijk ontvangen vergoeding binnen 1 maand na ontvangst in de gemeentekas.

Artikel 98

1. Het bevoegd gezag van een openbare school en het bevoegd gezag van een bijzondere school dat de materiële instandhouding geheel zelf verzorgt, kan voor 31 december van het jaar waarin de voorlopige vaststelling van de vergoedingsbedragen plaats vindt, Onze minister verhoging van de vergoeding vragen, indien op grond van bijzondere omstandigheden van de school het totale bedrag niet voldoende is voor de noodzakelijke uitgaven van de school.

2. Indien de gemeente een deel van de materiële instandhouding van een bijzondere school verzorgt, kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden van de school verhoging van de daartoe strekkende vergoeding vragen.

3. Het bevoegd gezag van een bijzondere school bedoeld in het tweede lid, kan op grond van bijzondere omstandigheden van de school verhoging vragen van de vergoeding voor de materiële instandhouding die het zelf verzorgt.

4. Onze minister beslist, de Onderwijsraad gehoord.

5. Onze minister wijst het verzoek van het bevoegd gezag van de school af, indien de aan het bevoegd gezag voor de onder zijn beheer staande school of scholen ter beschikking staande uit de openbare kassen verkregen gelden, kunnen worden aangewend ter bestrijding van de uitgaven waarvoor de hogere vergoeding is gevraagd. De scholen worden onderscheiden per schoolsoort, alsmede al naar gelang het scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een afdeling betreft.

Artikel 99

1. Indien een gemeente een of meer scholen in stand houdt, stelt de gemeenteraad, onderscheiden per schoolsoort, alsmede al naar gelang het scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een afdeling betreft, jaarlijks voorlopig vast de bedragen die in het voorafgaande kalenderjaar zijn uitgegeven en de bedragen die krachtens de artikelen 91 en 98 beschikbaar zijn gesteld onderscheidenlijk voor:

- a. de materiële instandhouding;
- b. de gebruiks- en onderwijsvoorzieningen samen;
- c. de onderwijsvoorzieningen.

2. Om de 5 jaar stelt de gemeenteraad voorlopig vast het totaal van de uitgaven en van de beschikbaar gestelde bedragen in de voorafgaande 5 kalenderjaren, onderscheiden als in het eerste lid aangegeven. Als de uitgaven het beschikbaar gestelde bedrag overschrijden, bepaalt de gemeenteraad tevens het bedrag der overschrijding.

3. Na sluiting van de rekening der gemeente stelt de gemeenteraad de onderscheiden bedragen bedoeld in het eerste en het tweede lid, zo nodig gewijzigd, definitief vast. Elk overschrijdingsbedrag bedoeld in het tweede lid, wordt omgerekend in een bedrag per leerling. Grondslag voor deze berekening is het gemiddelde van de aantallen leerlingen van de betrokken scholen op de in artikel 100, eerste lid, genoemde teldatum van elk van de desbetreffende 5 kalenderjaren, en van de scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen het aantal bedoeld in artikel 100, tweede lid.

4. In het jaar volgende op de definitieve vaststelling van de overschrijdingsbedragen bedoeld in het tweede lid, wordt aan het bevoegd gezag van een bijzondere school een overschrijdingsbedrag per leerling uitgekeerd. Het aantal leerlingen wordt berekend als in het derde lid is aangegeven. Indien de gemeente een deel van de materiële instandhouding van een bijzondere school verzorgt, wordt voor dat deel geen overschrijdingsbedrag uitgekeerd.

5. Na de voorlopige vaststelling van de overschrijdingsbedragen keren burgemeester en wethouders aan het bevoegd gezag van een bijzondere school dat volgens het vierde lid aanspraak heeft op een uitkering, een voorschot uit. Het voorschot omvat het voorlopig vastgestelde bedrag, vermenigvuldigd met het gemiddeld aantal leerlingen, berekend als in het derde lid is aangegeven. Het voorschot wordt verrekend met de definitieve uitkering. Indien een te hoog voorschot is uitgekeerd, stort het bevoegd gezag het verschil terug in de gemeentekas. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tijdens het vijfjarig tijdvak op verzoek van het bevoegd gezag jaarlijks een deel van het naar verwachting te betalen voorschot in mindering daarop uit te keren.

6. Aan het bevoegd gezag van de bijzondere scholen wordt een afschrift gezonden van de besluiten tot voorlopige en definitieve vaststelling van de bedragen. De toezending geschiedt binnen 14 dagen na de dag waarop de gemeenteraad het besluit heeft genomen. Het bevoegd gezag van een bijzondere school kan binnen 30 dagen, te rekenen van de dag van de toezending, bij gedeputeerde staten tegen het besluit in beroep komen.

Artikel 100

1. Voor de toepassing van artikel 99 is de teldatum 1 april. Voor het kalenderjaar waarin een nieuw opgerichte school wordt geopend, is de teldatum de laatste dag van de tweede maand, volgende op die der opening. Indien die dag voor de in de eerste volzin bedoelde datum valt, is die datum de teldatum.

2. Voor de toepassing van artikel 99 op scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen, is het aantal leerlingen het gemiddelde van de hoogste dagtellingen in elk van de maanden januari tot en met april en september tot en met december van de desbetreffende 5 kalenderjaren. Voor het kalenderjaar waarin een nieuw opgerichte school wordt geopend, geldt het gemiddelde van de hoogste dagtelling van elk van de 3 maanden, volgende op die der opening.

§ 3. Personeel

Artikel 101

1. Het Rijk vergoedt aan het bevoegd gezag van de openbare en bijzondere scholen de uitgaven voor het personeel benoemd met inachtneming van de artikelen 22 tot en met 29.

2. De vergoeding omvat de uitgaven waartoe het bevoegd gezag krachtens wettelijk voorschrift is verplicht, ter zake van:

- a. salarissen, toelagen, uitkeringen;
- b. wettelijk verschuldigde en niet verhaalbare premies.

3. Indien ingevolge het bepaalde in artikel 24 aan een school niet-onderwijsgevenden werkzaam zijn die niet in dienst zijn van het bevoegd gezag, vergoedt het Rijk aan het bevoegd gezag van de openbare en bijzondere scholen de uitgaven hiervoor volgens door Onze minister te stellen regelen.

Artikel 102

1. Volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels worden op de vergoeding in mindering gebracht de salarissen, toelagen, uitkeringen of andere bijdragen waarop aanspraak wordt gemaakt door personeel benoemd met voorbijgaan van gewezen personeel van een gelijksoortige school, dat:

- a. benoemd is met voorbijgaan van gewezen personeel dat een gelijksoortige functie heeft uitgeoefend en dat in het genot is van wachtgeld, of, indien dit geval zich niet voordoet, van een andere ontslaguitkering en direct aan die ontslaguitkering voorafgaand langer dan een jaar onafgebroken in dienst is geweest van het bevoegd gezag;
- b. bij het ingaan van de benoeming de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt of na de maand waarin die leeftijd is bereikt, aan een onder hetzelfde bevoegd gezag staande school verbonden blijft;
- c. anders dan wegens vervanging langer dan 1 jaar in tijdelijke dienst verbonden is geweest aan een van hetzelfde bevoegd gezag uitgaande school, tenzij Onze minister hiervoor toestemming heeft verleend.

2. Op de vergoeding worden eveneens in mindering gebracht de salarissen, de toelagen, de uitkeringen en de vergoedingen waarop aanspraak wordt gemaakt door directeuren en leraren die naast de aan hun taken verbonden werkzaamheden, nevenwerkzaamheden verrichten die vermenging van belangen tot gevolg hebben.

3. Het eerste lid onder a is eveneens van toepassing, indien de benoeming heeft plaatsgevonden in aansluiting op een benoeming in tijdelijke dienst in dezelfde functie.

4. Met gewezen personeel dat in het genot is van wachtgeld of een andere ontslaguitkering als bedoeld in het eerste lid onder a, wordt gelijk gesteld personeel aan wie op grond van het leerlingverloop op of na 1 februari ontslag is of zal worden aangezegd, op grond van welk ontslag recht op wachtgeld of een andere ontslaguitkering zou kunnen ontstaan.

5. Onze minister kan wegens gewichtige redenen op verzoek van het bevoegd gezag beslissen dat de vermindering van de vergoeding niet zal plaatsvinden.

Afdeling 6. Beëindiging van de bekostiging

Artikel 103

1. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school de bekostigingsvoorwaarden gesteld bij of krachtens deze wet niet nakomt, kan Onze minister, de Onderwijsraad gehoord, bepalen dat de vergoedingen geheel of gedeeltelijk worden ingehouden.

2. Onze minister kent de vergoedingen wederom toe, indien blijkt dat de reden voor de toepassing van het eerste lid is vervallen.

3. Afschrift van zijn beslissing zendt Onze minister aan gedeputeerde staten en aan burgemeester en wethouders.

Artikel 104

1. De gemeenteraad besluit tot opheffing van een openbare school, en de bekostiging van een bijzondere school wordt beëindigd op 1 augustus, indien het aantal leerlingen vastgesteld volgens artikel 106, gedurende 2 achtereenvolgende schooljaren voorafgaand aan 1 augustus in elk van de jaren minder heeft bedragen dan het volgende aantal leerlingen:

- a. de school voor speciaal onderwijs: 25 leerlingen;
- b. de school voor voortgezet speciaal onderwijs: 29 leerlingen;
- c. de school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs: 33 leerlingen;
- d. de afdeling: 8 leerlingen.

Indien van de school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs het aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor het volgen van voortgezet speciaal onderwijs minder heeft bedragen dan 8, is op deze school het bepaalde voor de school voor speciaal onderwijs van toepassing.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op de eerste 5 volledige jaren van de bekostiging van de school.

3. Het besluit van de gemeenteraad tot vermindering van het aantal openbare scholen wordt onderworpen aan de goedkeuring van gedeputeerde staten, de inspecteur gehoord.

4. Onze minister kan op verzoek van het bevoegd gezag telkens voor 1 schooljaar bepalen dat de bekostiging van de school wordt voortgezet, indien aan de school behoefte bestaat, burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente en de Onderwijsraad, alsmede, voor zover het scholen betreft bedoeld in artikel 62, eerste lid, gedeputeerde staten van de betrokken provincie, gehoord. Het verzoek wordt ingediend binnen 30 dagen na de vaststelling van het aantal leerlingen als bedoeld in het eerste lid, van het tweede schooljaar. Indien het bevoegd gezag tegen een afwijzing van het verzoek in beroep gaat en het beroep ongegrond wordt verklaard, eindigt de bekostiging op 1 augustus volgende op de datum van de beslissing op het beroep, tenzij daarbij anders wordt bepaald. Afschrift van zijn beslissing en van de beslissing in beroep zendt Onze minister aan gedeputeerde staten en aan burgemeester en wethouders.

Artikel 105

1. Indien de bekostiging van een bijzondere school ingevolge artikel 104 wordt beëindigd of het bevoegd gezag besluit tot opheffing van de school, eindigt het recht op het gebouw en terrein en worden alle roerende zaken, behalve die welke het bevoegd gezag uit eigen middelen heeft aangeschaft, aan de gemeente overgedragen. Niet bestede vergoedingen worden teruggestort in de overheidskas.

2. Indien het bevoegd gezag eigenaar is van het gebouw en terrein, beslissen gedeputeerde staten op verzoek van burgemeester en wethouders dat het bevoegd gezag deze heeft opgehouden te gebruiken met ingang van de datum waarop de bekostiging eindigt. Deze beslissing wordt

overgeschreven in de voor eigendomsovergang bestemde openbare registers. Door de overschrijving gaat de eigendom over op de gemeente.

Artikel 106

Voor de toepassing van artikel 104 is bepalend het aantal leerlingen op 1 april en voor de scholen voor kinderen die zijn opgenomen in ziekenhuizen, het gemiddelde van de aantallen leerlingen op de hoogste dagtellingen in de maanden september tot en met april.

Afdeling 7. Overige bepalingen

Artikel 107

1. Onze minister kan bepalen dat geen of slechts een gedeeltelijke vergoeding wordt toegekend voor uitgaven die het gevolg zijn van schuld of nalatigheid van het bevoegd gezag.

2. Indien de uitgaven bedoeld in het eerste lid, voor vergoeding in aanmerking komen, treedt het Rijk in alle rechten die het bevoegd gezag ter zake tegen derden mocht hebben.

Artikel 108

Het bevoegd gezag is verplicht Onze minister en de door hem aangewezen ambtenaren desgevraagd alle inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs.

Artikel 109

Ten behoeve van het plan bedoeld in artikel 12 van de Kaderwet specifiek welzijn, zendt het bevoegd gezag van een bijzondere school het gedeelte van het schoolwerkplan dat betrekking heeft op het bepaalde in artikel 12, derde lid, dan wel de wijzigingen daarvan, onmiddellijk na de vaststelling aan de gemeente van vestiging.

Artikel 110

Het bevoegd gezag van een bijzondere school is verplicht de uit de overheidskassen ontvangen gelden overeenkomstig de bestemming te gebruiken. Van de inkomsten en uitgaven wordt volgens door Onze minister te geven voorschriften nauwkeurig boekgehouden. Het bevoegd gezag van een bijzondere school geeft desverlangd aan de door Onze minister aangewezen ambtenaren de boeken en bescheiden ter inzage.

TITEL V. BEWIJZEN VAN BEKWAAMHEID

Artikel 111

1. De bewijzen van bekwaamheid tot het geven van speciaal onderwijs bedoeld in artikel 12, zijn:

- a. de akte van bekwaamheid als leraar basisonderwijs;
- b. de akte van bekwaamheid als leidster bij het kleuteronderwijs;
- c. de getuigschriften die door Onze minister op grond van artikel 131, vierde lid, van de Kleuteronderwijswet, gelijk zijn gesteld met de akte van bekwaamheid als leidster, onderscheidenlijk als hoofdleidster bij het kleuteronderwijs;
- d. de akte van bekwaamheid als hoofdleidster bij het kleuteronderwijs;
- e. de akte van bekwaamheid als onderwijzer of hoofdonderwijzer;
- f. de akte van bekwaamheid als volledig bevoegd onderwijzer.

2. Zij die op 31 juli 1985 op grond van artikel 131, vijfde lid, van de Kleuteronderwijswet bevoegd zijn om als leidster, onderscheidenlijk hoofdleidster bij het kleuteronderwijs werkzaam te zijn, zijn met ingang van 1 augustus 1985 bevoegd tot het geven van speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

3. De bewijzen van bekwaamheid tot het geven van voortgezet speciaal onderwijs bedoeld in artikel 13, zijn:

- a. de akte van bekwaamheid als leraar basisonderwijs;
- b. de akte van bekwaamheid als hoofdleidster en een bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, aan te wijzen aanvullend bewijs;
- c. de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer;
- d. de akte van bekwaamheid als volledig bevoegd onderwijzer;
- e. de bewijzen van bekwaamheid tot het geven van lager beroepsonderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, en voorbereidend wetenschappelijk onderwijs.

4. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, wordt bepaald welke bewijzen van bekwaamheid naast de in het eerste lid genoemde, bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in een of meer der in artikel 12 genoemde onderwijsactiviteiten.

5. De akten genoemd in het eerste lid onder a en b, en d tot en met f, en in het derde lid onder c tot en met e, moeten zijn verkregen aan een van rijkswege bekostigd of aangewezen opleidingsinstituut, dan wel na het afleggen van een staatsexamen.

6. Bij algemene maatregel van bestuur, de Onderwijsraad gehoord, wordt bepaald voor welke van de in artikel 13, eerste en tweede lid, onderscheiden onderwijsactiviteiten, de bewijzen van bekwaamheid bedoeld in het derde lid, bevoegdheid verlenen.

7. Voor elk van de bewijzen van bekwaamheid bedoeld in het eerste tot en met het vierde lid, kan, de Onderwijsraad gehoord, bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald in hoeverre een aanvullend bewijs van bekwaamheid gericht op het geven van speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, is vereist.

TITEL VI. SLOTBEPALINGEN

Artikel 112

1. Deze wet kan worden aangehaald als «Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs».

2. Het overgangsrecht wordt geregeld bij een wet waarin tevens voorschriften worden gegeven omtrent de inwerkingtreding van deze wet.

Artikel 113

Deze wet vervalt 10 jaar na de dag van inwerkingtreding.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 15 december 1982

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
G. van Leijenhorst

Uitgegeven de *elfde* januari 1983

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Kamerstukken II 1980/81, 16 811; 1981, 16 811;
1981/82, 16 811
Hand. II 1981/82, UCV 36 (1-58); blz. 3681-3690;
3722-3734; 3912-3915; 4178
Kamerstukken I 1981/82, 16 811 (134); 1982/83,
16 811 (35, 35a, 35b, 35c)
Hand. I 1982/83, blz. 150-154; 156-160;
165-166